

Egyed Emese

HÁROM DIÓ

TARTALOM

Téli cserebere	Zsarolósdi
Burkoló	Egyre kérlek
Vízi képek	Elalvás előtt
Vallomás a mostoháról	Álom-leső
A legnehezebb kibékülni	Szellő
Pillanat	Szemtelenség
Három dió	Békéltető
Megszólítás	Étrendek
Üzenet	Nyári tantervek
Dal gitárra	Csetepaté, békesség
Levél a reggeli mellé	Tavaszzarázslás
Ráolvasás	Útravaló
Új életet kezdek	Farsangi álarcok
Kérvény	<i>Pillangó</i>
Ismétlő lecke fázó fáknak	<i>Török basa</i>
Eltévedt pöttyök, hópelyhek	<i>Nyúl</i>
Születésnapra	<i>Cigánylány</i>
Kérdés	<i>Gomba</i>
Titkos köszöntő	<i>Király</i>
Várakozás	<i>Hópehely</i>
<i>Kívánságok</i>	<i>Csizmás kandúr</i>
<i>Bojtár-beszéd</i>	<i>Bal tündér</i>
<i>Ringató</i>	<i>Asztalos</i>
<i>Hírt mondok</i>	<i>Jobb tündér</i>
<i>Játszótársunk születik</i>	<i>Farkas</i>
<i>Boldog jel</i>	<i>Tücsök</i>
<i>Üdvözlét</i>	<i>Angyal</i>
<i>Mi a fontos</i>	<i>Zenebohóc</i>
Ajándékosztás	<i>Robot</i>
Labdák	Hangya-lázító
Vallomás	Esmeralda
Halogató	Ketten mondják
Két jónapot	Harmadik az igazi
Benti világ	Olvasunk
Ébredező	Játékok
Álomvessző	Férfiak kórusa
Varázserőm van	Vízbevető
Kardal	Tavaszi tolvaj banda!

Téli cserebere

- Mit adsz a földnek tű helyett, nyár helyett,
liliomok, lepkék helyett?

- Jégliliomot, hólepkét,
kesztyűk, kiscsizmák melegét.

- Mit adsz a tónak nád helyett, sás helyett,
vadrécék víg hápogása helyett?

- Ezüstből fagyasztom tükreit!
Nap s hold majd ott fészülködik.

- Mit adsz az erdőnek lomb helyett,
sünszuszogás, mókusmulatás helyett?

- Fenyőfáira csillagot!
Nyúlnak kuckót, szarvasnak sót.

(- Nekem mit adsz? Mert jó vagyok,
és szeretem, hogyha kapok.

- Te havat kapsz száz hógolyónak,
csúszni jeget, míg el nem olvad,
szikrázó reggelt, puha estét,
s egy cserebere-verset. Tessék.)

Burkoló

Drága csizmám, jó legyél,
csússzál, ahogy akarom,
melegítsd a lábam fejét,
ne fázzam nagyon.

Drága kesztyűm, el ne hagyj,
megszidnak, ha elvesznél,
különben is barátom vagy:
nem fagy rád a hó.

Drága sapkám, fülem háza,
szépen ülj a fejemem,
legyen kedvük társaimnak
játszani velem.

Vízi képek

Ott a Maros kanyarában
révész kunyabó üresen:
elköltözött vén révésze,
nem figyel a víz színére;
nincs már komp, amarra lejjebb
hidat építettek!

Ott a régi partokon
tutajt ácsolt két legény;
jó növésű fenyőfákat
kidöntöttek, legallyaztak,
egyberóttak tutaj-formán;
miegymással megrakodtak,
vízre csúsztak.

Lenn a völgyben két leány
koszorút köt, táncát járja,
ring a léptük, mint a bárka
szélcsend idején.

Vallomás a mostoháról

Bizony, szüleink mindennap elhagynak,
és délig ránk se néznek, szép dolog.
Mostohát kapunk. Kikérdez, meghallgat,
megáll mellettünk. Szépen mosolyog.

Rosszak vagyunk, mint száz kakukkfióka
egy nádirigó-fészek melegén.
Szigorú gazda tanítgat a jóra;
szárnyunk növekszik; a betűk helyén

meséket látunk, eszünk rügyezik,
felismerjük számok seregeit.
S kakukkolunk ritmusra, hogyha úgy kell:
ébred az erdő sok jómadár-tervvel.

Tanító nénink, kedves mostohánk
nádirigóként figyel mireánk;
kiröppent délben, visszavár majd reggel.
Fiókái maradunk szeretettel.

A legnehezebb kibékülni

Hajbakapni és egy jót veszekedni,
a patkót összerúgni nem nehéz,
vagy kitalálni bántó-sértő szókat,
amolyan *örök-harag, szalma-*
kalapba valókat.

Egészen könnyű eltalálni, hol fáj,
és úgy viselkedni, hogy jobban fájjon!

Még annál is könnyebb a haragot
tartani, ezt a kínos vacakot!

De ritkán sikerül fehérré vissza-
változni dühös szitokszók elmúltán,
akármilyen történet, mint az ég, kékülni,
derülni, mint patak eső után.

Nehéz dolog ez, segíts kibékülni.

Pillanat

Mintha mókus-surranás,
mintha őszi csönd-varázslat
venne körül... Gyere, láss -
szíveddel figyeld a tájat:
arany bogyóit az ág
bíborfényű levelekkel
feléd villantja, magát
úgy ringatja; ne felejtse el!

(Mert a mókus-surranás
és az őszi csönd-varázslat
benned szunnyad el, parázs
színek benned muzsikálnak.)

Három dió

Avar bőre alatt rejtőznek, alusznak.
A feledés rájuk gallyat, pelyhet hullat.
Csontpáncélban elmúlt nyári sugarakról,
őszi hóharmatról csöndálmot álmodnak.

Új tavaszt kerestem a szigorú télben,
s felfedeztem őket szüleim kertjében;
nyirkos dió-testük föld-levél rejtekből
óvó tenyeremben fölébred egészen.

Az első dióban zárva van a titkunk.
Itt, a másodikban, amit meg kell tudnunk.
A harmadikat majd elültetjük ketten:
mindig legyen hova együtt visszavágyunk.

Megszólítás

Toboz mondja fenyőnek,
forrás rögnék,
füst tűznek,
árnyék napsugárnak,
álom szívdobogásnak,
Jézus Máriának,
könny szemnek,
szó a leheletnek,
gyümölcs virágnak:
édesanyám.

Üzenet

Édesanyám, most figyelj!
Ne sopánkodj senkivel,
ne vásárolj: le ne késd
ezt a jó beszélgetést;
csak rád várunk (a levél
mellényzsebbe belefér),
téged várunk, a pohár
tisztá vízzel telve már!
Miből készült a leves?
Kérdezni sem érdemes!
S hogy mi lesz a második?
Titkok fedői fedik.
Lakoma lesz! Mi főztünk,
törtünk is, míg töröltünk,
veszekedtünk egy kicsit
(kibékülni jólesik),
főzünk mi, mosogatunk;
mosunk, s ha kell, vasalunk;
de te mondj el egy mesét...
Bár a kurtábbik felét!

Dal gitarra

Édesanyám, hadd szőjek virágos mezőt köréd,
hímezzem bele a lepkék legszínesebbjét,
odaöltök néhány aranybarkájú fűzfát,
hogya susog, susog - az anyák meghallhassák!

Édesapám, várad építem faragott kőből.
Széles utad kanyarog majd a várhegyre föl, föl:
tárgyaid mind csupa ősi komolyság.
Messze földről járnak majd bölcs szóért hozzád!

Bátyám, te régi, jóban és rosszban társam;
fenyőfa-kardod eltörtem, nem vigyáztam!
Tábortüzünket megrakom újra! Gitár - lesz!
És vízpart, foci, barátok... Énekelsz?

Nézd, kicsi húgom, égdarabokból, virágból
készül a párnád, míg színes álmot játszol,
minden várnak te leszel királylánya:
lepkeszavad száll vízre, tűzre, gitárra.

Levél a reggeli mellé

Azért volt meleg az este,
hogy reggel döröghessen, villámhasson.
Hogy a gyermek aluhasson.
Álmot láthasson.

(A szél lekapkodta a ruhát, mire odaértem,
a földön volt minden.
De azért most hajnalban mégis mondom:
jó reggelt!

Aki nem alszik: felkelt.
Ébrednek a lúdak-récék, mind akarnak valamit.
Hát a két hölgy mit eszik?
Árpát-zabot ropogtat?
(Azt adják a lovaknak!)
Legelget lágy füvecskét?
(Azt a borjak legeljék!)
Mert a fájn kisasszonyok
reggel isznak harmatot
(sóhajtanak egy nagyot),
aztán falnak levegőt
(abból gyűjtenek erőt);
de ha van méz a virágban,
ezüstkanál fa odvában:
virágmézet kóstolnak.
Az tesz jót a mosolynak!

Ráolvasás

Füle legyen lapátfü!l!
Orra csüngjön a földig!
Sírjon a hely, hova ül!
Tüske bökje ujjait!

Mert mocskol, mert szemetel,
szétszór magot, papirost,
semmit össze nem seper...
Nem szégyelli magát most...

Bagoly bújjék ágyába!
Piszok legyen abroszán!
Egér rágjon álmába!

...Vagy változzék meg igazán.

Új életet kezdek

Már kicsomagolom bőröndömet!
Sok nyári kincsem pihenni mehet!
Merészen, mint egy hajóskapitány,
hajnalban kelek. Mosdom, azután
mint a felnőttek, munkába megyek.
Emlékeznek rám erdők és hegyek,
patakmedrek, labdák és vonatok,
de szeptember van... Itthon a nagyok

ajtófélfára jegyzik, hogy nővök,
s néha megkérdik véleményemet.
Hajóformájú álmaim fölött
vakációformájú ég lebeg.

Kérvény

Ha nem volnék még iskolás,
most kérném fölvételemet
a szán- és hógolyó osztályba,
hogyha maradtak még helyek
magamfajta késő kásáknak.

Szelíd leszek, mint ezer ördög,
s még ismerek pár rendes kölyköt,
akik csöndes magányban is
folyton a társaságra vágynak:
fűti őket a tetterő!

Ígérem, sose leszek fáradt,
énekhangom sem lesz hamis,
és ha sarokba kerülök,
egy hétig sem jövök elő!

(Vakációztam eleget...
Ha nem volnék már iskolás,
a jómadarak osztályába
most kérném fölvételemet.)

Ismétlő lecke fázó fáknak

Emlékszel, birs, az őszre meg a nyárra?
Mennyit sírtál meleg esőre várva!
Ó, mennyit sírtál fényes napsugárért,
s akármi apró búbánat vagy kár ért!

Most - hóbirsalmák húzzák le az ágad.
Fagynak feszülő derekad kifáradt,
tar koronádban szélmadár ver fészket.
Az álmos csillag is odúdba nézhet!

Örülj a macskatalpú selymes ködnek.
Rügyeid élnek: ne sóhajtozz többet!
Arany gyümölcs a hold is, arany ékszer:
illatos birs. A tavaszra... emlékszel?

Eltévedt pöttyök, hópelyhek

Őzek nyomán lépkedek,
folyondár-függöny között,
összevissza ág alatt.

Vállamra szúrt fény pereg,
messze felhő mennydörög,
kísérnek csöpp madarak.

Simogató kezemet
várd meg, őz: közel jövök!
Késő pelyhek hullanak.

Születésnapra

Ne egyél sokat, mert elhízol!
Játékaidat add nekem!
Szerencséd lesz, ha bennem bízol:
csíz rak fészket a fejedben.

Minden évben van születésnap,
S baráti körben jó a torta.
Akinek nem jut, sírjon. Sírhat!
Bús térdét verdesse az orra!

Légy cipóképű, mint a hold!
Cinkék csípjék a füledet!
Eszed füstöljön, mint a kémény!
Rettegjenek a gyávák tőled,

és bújjanak mögéd a gyengék,
lessék el legszebb szavaid...
Te serdülj nagyra, mint a kóró,
ne féld az idő karmait,

és élj sokáig, mint a teknőc,
és bírd ki mind a hét fogást,
nappalra kapd a föld csodáit -,
éjszakára: jó horkolást!

Kérdés

Ha minden szál virágot eltapostál,
letörtél minden rügyező faágat,
ha folyódban pikkelyes mocsok úszkál,
ha nem. rakhat a fecske fészket nálad,

ha nem nő fű, nem marad víz utánad,
hogy őrizted meg gazdag földedet?
Ha nem figyelsz, agyad, szíved kiszárad,
s lesz még kérdés - de nem lesz felelet.

Titkos köszöntő

Figyeltétek az óvónénit?
Hol mesevárat épít
mosolyból, szép szavakból,
hol almaágot rajzol...

Mert korán költik apró csillagok,
mert néha rossz vagy, néha rossz vagyok,
de megbocsát és elmosolyodik;
mert velünk tölti szorgos napjait,
s tavasz van, a rügyek is érzik:

szeressétek az óvónénit.

Várakozás

Kívánságok

- Hozz valamit nékem is -
szól a híd a jobb királynak -,
hadd érezzem örömét az év Karácsonyának.

- Hozz valamit nékem is -
szól a víz a bal királynak -,
hadd érezzem örömét az év Karácsonyának.

- Vén sarudra ragadok,
veled messze ballagok,
meglátom, amit te látsz:
a betlehemi csillagot -
szól a porszem.

Bojtár-beszéd

(Gáspár, Menyhárt, Boldizsár
csillag-úton erre jönnek;
úgy eltörődtek -
alig köszönnek.)

- Csupasz szájú kisbojtár!
Ha kérdeznénk, mit szólnál?
Ünnep lesz, ha megvirrad:
mért nem fúvod sípodat?

- Gáspár, vízzel kínállak,
Menyhárt, ablakból látlak,
szerecsen úr, Boldizsár:
körbecsodállak!

- Odébb mennénk, nem pihenünk,
Kisded-nézőbe igyekszünk,
ragyogás hív, húz a lábunk,
nyugtalan a lelkünk.

- Hogyha hozzá jöttetek,
csendesebben lépjetek:
alszik már, két kis kezével
álmokat terelget.

Ringató

Alma kerekése - arcod békessége,
búza teljessége - szemed fényessége,
forrás tisztasága - szíved bátorsága,
rügyek fakadása - szájad mosolygása.

Jézus, hozzánk szólsz majd,
űzöd a gondot, bajt,
altatsz és ébresztesz,
soha el nem kergetsz.

Megszülettél végre
világ közepére:
csillag szikrázása: jóságod világa.

Hírt mondok

Hómedve jár bolyhos hegyek között.
Világunkba békesség költözött.
Lessük, a csillag hol világol,
várjuk, hogy fölsírjon a jászol.

Azt álmodtuk, csodaszarvas nyomán
érkeztünk, lidércvesztő éjszakán.
Lessük, a csillag hol világol,
várjuk, hogy fölsírjon a jászol.

Jelzőtüzeink: csupa ősmenedék.
Lassan a holdbéli rőzse leég,
lessük, a csillag hol világol,
várjuk, hogy fölsírjon a jászol.

Szelídek lennének, mint a fűzág.
Hó terhe alatt meghajolnánk.
Lessük, a csillag hol világol,
várjuk, hogy fölsírjon a jászol.

Hírt mondok kicsinek és nagynak;
öröm hava hull - panasz hallgat;
megvált az élő jóság: távol
gyermek sír, fölragyog a jászol.

Játszótársunk születik

Nyár óta mindig Karácsonyra várok.
Ma már tudom, hogy várakozni jó;
készíts, anyókám, ünneplő kalácsot:
közeledik a szentesti hajó,

közeledik, javulásunkat hozza,
hírt hoz örök csodákra nékem is.
Csillagkert sarjad messze illatozva -
s a nagyvilágban csönd sincs, béke sincs!

De sarut húznak napkeleti bölcsek,
királyok szelídülnek éj felén:
játsszótársunk születik... Tele szívvel,
fénylő arccal fordul feléd s felém.

Boldog jel

Kit fény jósolt, szív ígért,
világra jött kedvedért,
földi-égi üdvödért:
most nem érted -
majd megérted.

Életre kel mégis érted,
jó szavadért. Csodamód
bír sorsoddal, jövőddel.

Te ne rettegj, ne rejtőzz el,
szeress adni! Tisztaság
hívjon-óvjon: karácsonyi
boldog jel.

Üdvözet

Jézusom, kicsi testvér,
búbánatból születél,
felragyogsz, hogy kövessünk,
feléd indul a versünk.

Feléd, mozdul a lépés.
Világ fájdalma oszlik. -
Fénylesz, újszülött békesség!
Gyermekforma reménység.

Mi a fontos

Nem királyok, pásztorok,
égi-földi állatok;
nem a csillag, nem a fa,
nem istálló kapuja,
nem arany és nem tömjén,
nem a szigorú törvény,
nem a megtörtént dolog,
nem életunt gazdagok,

hanem fontos, hogy te jó
legyél, hozzá hasonló,
segítsd, aki rád szorul,
aki nehezen tanul,
szeresd, aki maga van,
kinek nem jut oltalom,
hadd töltse el békesség,
s várja véled Istenét.

Ajándékosztás

A tölgy arany kalapot,
a kökény sipkát kapott
holdsugárból, és az ég
ezüst szemű csillagokból
gyűjteményt!

Mesebeli erdőmben
ajándékot osztanak.
Szaladj te is: előttem
szedd a táncos lábadat!
Ha igyekszel, kakukkszót
kaphatsz, és a hidegtől
arcodra, orrod hegyére
pirosítót!

Labdák

Mikor az Őzek völgye ködbe búvik,
kővé válik patak, bogár, madár,
lecsöndesül a lomb, elrejtí szűit,
a fészkeket, bezár a hangyavár,
csavargó jóbarátom, hova bújlsz el?
Van-e időd hazaszaladni? Félsz-e?
Már ködlabdák gurulnak szerteséjjel:
a nagylegénynek mire marad mersze?

Tetszik nekem az Őzek völgye ködben,
napfényben. Ismerem, mint nagyapámat.
Nem riaszt változásai: erős, erőtlen,
de játszóhelyet ad suhanc gidáknak,
életteret zsurlónak, vadkörtenek.
Ott osztályt ismételhet a kakukk!
S ha ködváramból mégis hazatérek:
holdlakat őrzí majd a völgykaput.

Vallomás

Nem tudjátok, milyen ügyes vagyok!
Szekrényre másznék, ha elérném.
Homokvárat is építék, nagyot,
s kutakat ások a pocsolya szélén.

Az ágy alatt építőkockák laknak.
Nem zavarják éjjeli álmomat.
Ha fúj a szél, szépen zenél az ablak,
sípol a tejúton a holdvonat.

Titokban tartom azt, hogy jó vagyok!
(Ha akarjátok, kitalálhatjátok.)
A jóság láthatatlanul ragyog.
Mesében élek - úgy figyelek rátok.

Ha fölkel a nap a függöny mögül,
kiket szeretek, jó, ha velem vannak.
Mikor a pinty fiókáihoz ül,
a kicsi jómadarak boldogabbak.

Halogató

Hétfőn? Még álmos leszek.
Kedden... Duzzogni kezdek.
Szerda: mérgelődő nap.
Csütörtökön - haddelbadd.
Pénteken? Még azért sem!
Szombaton: kell sietnem...
Vasárnap - pihenni vágyom;
majd hét közben megcsinálom!

Két jónapot

(Kislány mondja:)

- Futva jöttem közétek,
nem nyafogok, nem félek,
s amíg össze nem veszték,
játsszótársaim lesztek!

(Fiú mondja:)

- Erős vagyok: látjátok.
Mint a cövek, úgy állok.
A beszédem bölcsesség...
(Elmondtam a versecskét)

Benti világ

- Ilyen tél még nem volt:
egyik nap kibékülünk
valamennyi barátommal;
másnap új veszekedés jön.
A lányok a hibások:
beleszólnak mindenbe,
barátkozni sem hagynak,
azt hiszik, övük a világ!

- Ilyen tél még nem volt!
Egyik nap kibékülünk
valamennyi barátnőmmel,
másnap új veszekedés jön!
A fiúk a hibások:
beleszólnak mindenbe.
Barátkozni sem hagynak:
azt hiszik, övük a világ.

Ébredező

Egy szó nem szó,
két szó már barátság,
három szó a szentháromság;
négy szó a négy évszak,
öt szó az öt ujjam,
hat szó féltucat szó,
hét szó hét királylány,
hét nyelven beszélő sárkány!

Nyolc szó két ló lába,
kilenc szó egy híján tíz;

*tíz szó tíz köröm között,
álom s ébredés között.*

Álomvessző

Kiskoromra nem emlékszem...
Eszembe jut most egészen!
Rajzos leckém csupa maszat...
Kitisztult egy álom alatt;
festék illatát éreztem, kenyérbél volt tenyeremben;
tejút szele szárította,
hold ezüst keretbe fogta.

Nagykoromra kacsingatok -
Álomvessző ér, nagy vagyok,
világúrbn kóricáló,
Karácsonyra hazajáró
utas vagyok, tudományom csuda dolgokra használok,
s közben hét nyelven beszélek,
hetvenhét életet élek!
(Játékkezdő álomvessző!
Nappal érint titkokat,
sűg, elűzi gondomat.
Hogyha este álmosnak lát, változtatja varázslását:
hív, mint játszótársát.)

Varázserőm van

Varázserőm van
szavakban lakik
az én hatalmam
az én igazságom

mondom hogy
felhő
mondom *utazás*
vasárnap
erdő

ABRAKADABRA

mondom *Petőfi*
Aranyospolyán
ízlelem szavak
varázserejét

Kardal

Azt varrtam, azt faragtam,
hamar hajnalt vallattam.

Bár már kásám párálnám,
száz kár fáj, tán járvány jár!

Gyenge lelket felnevelek,
teljes rendet festegetek.

Ér élénk szél, vén tél, vélném;
gyér végét rég kérvén mérném.

Míg bíbic sír, ring víg pinty,
míg sikít csíz, hív szív int
komor sorról gondolkoznom
hóból hógolyót toldoznom;

rút mutuj fúj huncut búcsút,
unt múlt csúful, bús út újul;
túr gyűrűs fűz, sűrű füst úz,
ürügyül függ ügünk, hül tűz.

Zsarolósdi

(Miért hívnak engem éppen Attilának,
Rékának, Csabának, Ildikónak, Pálnak?
Ez a név jutott szüleim eszébe?
Valaki pont ezt a nevet kérte?)

- Anya, ha nem mondd el a nevem történetét,
megharagszom,
az ágy alatt alszom,
rágni fogom a körmömet!

- Apa, a mi családunk neve, a vezetéknévünk
mit jelent?

Ha nem jut eszedbe valami érdekes,
ha nem árulod el ezt a titkot,
köztünk mindennek vége:
én

még lehetek Nemo kapitány -
de te már csak
Anonimusz!

Egyre kérlek

Nevezz engem fűnek-fának,
botlábnak, sete-sutának,
mondj, ha akarsz, faragatlan
fatuskónak, naplopónak;
egyre kérlek: azt ne mondd,
hogyan magyarul sem tudok.

Kínaiul alig értek,
zulukaffér nyelven is;
de talán megtanulok,
és lappul fogok énekelni,
verset mondok - törökül.

Meglehetősen futok,
úszom is, ha igyekszem;
lusta vagyok, mi tagadás,
csúfolhatsz, ha jólesik,
de ne sértegezz, ne mondd,
hogy magyarul sem tudok!

Elalvás előtt

Édesanyám, hogy ne legyek beteg,
mackót faragtál színes papírokból,
teát adtál és mézeskenyeret,
lerajzoltad, hogy milyen a virágpör,
a hópehely, a szivárványos ég.

Figyeltem kezedet, hangod színét,
és úgy éreztem, meg fogok gyógyulni:
az orvosságok nem keserűek,
a lázmérő nem ellenséges holmi;
a percek elhullatták terhüket,
és melegebbek, mint a rucatoll,
olyan könnyűek, mint a lehelet...

Már álom vize ringat valahol...

Álom-leső

Itt leszállhatsz a nyeregből,
most kiléphetsz a kengyelből;
fáradtságod elijesztem,
kantárszárad eleresztem,
hevedered szivárványból,
zablád hold rezes szarvából,
nyeregkápád rigók fészke,
hámod csillaggal kiverve,
takaródon nap szállatja,
nap fölkelte.

Zabostarisznyád kezemben,
dézsád friss vízzel töltöttem,
szabad vagy már, szél-lovam,
két csikód feléd rohan,
messze futhattok, sörényes
árny tér pihenőhelyéhez,
patkó pendül, csönd szikrázik
füttypányván az éjszakában
rigók meleg álmában.

Szellő

Itt pihen meg, itt suhan,
itt rejtőzik boldogan,
két zsebemben port keres,
titkos írásokba les,

rossz pallókon átszalad,
mézeskenyérre ragad -
méheket sodor tovább,
simítja az óvodát,

küszöb alatt átoson,
alszik árva asztalon,
s nem jönnek a gyermekek!
Ellebben, mi mást tehet.

Szemtelenség

A nyári szél beront az iskolába. Lábtörlés - semmi. Köszönés - még annyi sem! Először is kiröpíti az ablakon a tudományt, mint a rabláncon sínylődő verebet, huss! Ellopja a krétát, szegény tanító néni kétségbe esik.

A gyermekek zokognak: nincs írószer, és amúgy sem tudunk semmit!

A szél beleharap a törlőgumiba, az uzsonnakenyerekbe, belekotor a táskákba, zsebkendőket gyűjt. Mibe hüppögjenek a szegény, keserves iskolások? Annyira szeretnének örökké szorgalmasan üldögdélni a világ legkényelmesebb padjaiban, és oldogatni a világ legizgalmasabb szöveges példáit!

De jön a szél, és kifújja a kéményen a kitömött szertári állatokat, a földgömböt, a katalógust! Lefújja a lépcsőn a takarító nénit, és hazaröpíti kényelmes konyhájába. A tanító nénit, a tanárokat felszólítja, hogy kezdjék meg „rendes nyári pihenőszabadságukat”. A gyermekeket is megtámadja a szél. De ők - nem! Semmiképpen! Kapaszkodnak az iskolapadokba, a táblába, egymás üstökébe, az ajtókilincsbe: - Ne bántsanak! Feleltetésre, leckére vágyunk!

(Egyszóval: itt a június, a szemtelen nyári szél, tele az iskola gyermekekkel - megoldhatatlan a helyzet, mit tegyünk?!)

Békéltető

- Ha elhagytál, jámbor fecske,
ne tarts igényt ereszemre:
hóbaglyok, jégmadarak
házunk táján szállanak.

Búvalbélelt kedvemben
barátaim elvesztem,
bogos fáim hidegek!
Legszebb álmom hiteget!

Hétköznapi van, ünnep lesz:
meleg búvik szívemhez.
(- Míg visszatérsz, hűtlen fecske,
csillag fészkel ereszemre.)

Étrendek

(Madáréknál)

Előétel: - felhőkása.
Leves: harmat ragyogása.
Második: életunt szúnyog.
Harmadik fogás: édes mosolygás.
Utána meg csőrmosás!

(Hangyáéknál)

Tavaszi éhkopp.
Nyári morzsa.
Őszi morzsa.
Téli álom.
Utána tücskök szemtelen muzsikája!

(Pontyéknál)

Reggeli dörgés.
Déli harangszó.
Esti horgász huncut horga,
be ne kapd, pajtás!
Utána? Alvás.

Nyári tantervek

Csalogatnak vizek, fák,
kerülni az iskolát,
tanulmányozni a nyár
kellemes tantárgyait!

Pikkely-tant friss patakon,
napsütötte partokon;

a *toll-tant* az ághegyen,
ahol csörzene terem,

az *ábrándok* kék tanát
felleget, sugáron át;

s szitakötőt, darazsat
számolni a lomb alatt...

kezdődj el, nyár-iskola,
fárasztó a szünidő.

Tudományra kész vagyok:
játszom, ha nem alhatok.

Csetepaté, békesség

- Kakukkné! A fiókája
megbúbolta fiamat!
- Ökörszemnél Csibész kölyke
késő este kinn maradt,
itt csavarog fészkemnél:
mindenfélét megszemlél!
- Rókaanyó, mit settenkedsz
kertek alján? Ki vele!
- Nő a fiam, lusta kamasz,
nagy bendője nincs tele:
fő falatját tőlem várja -
jó az anyák vacsorája...
(- Gondozd, anya, fiadat,
mi lesz velünk máskülönben?
Gyerkőc, jól viseld magad:
mi lesz velünk máskülönben?)

Tavaszzarázslás

A téli tücsökágy diólevél.
Jól szigetel, nem fújja szét a szél,
és illatos, meleg álmot sugall
nyáremlékű árnyék-zugaival.
Lapul az élet lágy avar alatt.
Csírákat óvnak a réteges havak.
Hosszú a tél: türelmünk, mint a jég,
a nap forró kezét óhajtja rég,
és zene kell! Hé, tücskök, madarak!
Rozsda rágja hangszáraitokat;
gyertek elő! Hangoljatok hamar;
tavaszzarázslás legyen ez a dal.

Útravaló

Amerre a sétaút vezet,
tarisznyás lányok járnak.
Erszénybe, hátra való titkos
tarsolyba csomagoltak reggel,
nem tudom, hogy mit: tartalékot.
Valahol várnak minket, Rebeka.
Örvendeznek, hogyha belépünk.
S ha süt a nap, s indulni vágyunk:
jönnek értünk.

Farsangi álarcok

Pillangó

Beléndekre nem szállok
mákvirágra nem nézek,
nadragulyavirágport
hét mérföldről megérzek;
erdőn-mezőn-kertekben
könnyű szárnyam lebbentem.

Török basa

Ez az én okos fejém!
Turbánom bársonyselyem.
Csélébülü Moháméd
tártja szeréncsénének
hogyan névét megmondhátja
mádzsár közönségének!

Nyúl

Hogyha bajuszom ragyog,
becses nevem Boldog Nyúl.
De ha szomorú vagyok,
tapsifülem lekonyul.

Cigánylány

Náccsága, várjon egy kicsit,
csókolom a kis szívit,
jósolok a kacsójából
jövőt nézek a kártyából
jót mondok: szerelmet, pénzt,
utazást... Nem ingyenért!

Gomba

Sok eső volt nálunk:
térdig vízben állunk;
de kalapunk divatos,
és a versünk
nem pöttyös, de aranyos!

Király

Kincseimből nem kaptok,
palotámban nem laktok,
birodalmam végtelen,
természetem féktelen,
jobbágyaimmá teszek:
aszaltszilvát sem esztek!

Hópehely

Hóemberről álmodtam,
szakállán morzsa voltam,
csészéjében sűrű tej...
Becsés nevem hópehely.

Csizmás kandúr

Egy kis tejföl jó lenne,
bajszom fürdetném benne,
egérkés a hangulat...
Csizmás kandúr jól mulat!

Bal tündér

De nehéz a tündér dolga:
varázsolni, ami nincs:
örökös vakációt,
munka helyett dáridót.
(Varázsigém nem mondom meg!
Abra... kabra... fakilincs!)

Asztalos

Fafejűeknek és botlábúaknak,
no és a favicceknek jól fogok
százszor kipróbált szép szerszámaimmal;
büszke vagyok, hogy asztalos vagyok!

Jobb tündér

Harcsa-, potyka-, csukamáj!
Tündér vagy? Ne kiabálj:
változtasd a banyát kővé,
a széltolót lókötővé!
Törvénycikkely, halpikkely,
nevem Tündér Tündelej.

Farkas

Mivel gonoszak vagytok,
bántottatok, gyötörtetek,
élni sem engedtetek;
egytől egyig felfallak,
mint a drága nagymamát,
és a kedves Piroskát,
Hamm, hamm,... Hamm!

Tücsök

Unatkoztok, hangyanépek,
lassan lesz vége a télnek?
Hó hull, szél fúj, ég dörög:
én csak vígan tücskölok.

Angyal

Felhők közül jöttem én,
láttam, hogy ki jó, ki rossz;
tudom, ki nem hazudik,
és ki nem mond igazat.
Ne féljete, kicsik, nagyok,
nem bántalak: angyal vagyok!

Zenebohóc

Mátyás király az egyik ősapámat
zenebohócnak választotta meg.
Csörgő sapkáját otthon felejtettem,
elvesztettem az örökölt szakállat...
Mert búval-béleltek az emberek,
elszegődtem erre a karneválra.
(Ha táncra keltek, nem jöttem hiába!)
Ha érdekel, a nevem Szent Csörömp.
Ti szólíhattok Csömpirömpinek.

Robot

Sajnos, ti már kimentetek divatból:
sétáljatok a meséskönyvbe vissza!
Robot vagyok. Rettegjete, fiacskám!
Kitudódik, ki a legény a talpán!

Hangya-lázító

Itt a sarkon a hangya-óvodában
jó az ebéd és friss a levegő;
de meghökkentő a házi szabály:
nincs sem vasárnap,
sem vakáció.

Verset bífláznak most az óvodában.
Ha elfáradnak, hangyaguggolósdit
játszanak, és a fű alá bújósdit;
ez mindenképpen dicsérni való...,
de nincs vasárnap,
sem vakáció.

(Ha fellázadtok, hangya-óvodások,
kél a remény, nőnek a kilátások,
bögyös lesz és tornyos a hangyavár!
És beköszönt hozzátok a vasárnap,
búcsút mondtok a zordon tudománynak:
tenyerébe vesz a vakáció...)

Esmeralda

Esmeralda, hallod-e?
Kalapodba rigó fészkel,
tenyeredben rügy lakik,
Esmeralda, csillagocska,
álmodj hajnalig!

Kelj fel, szökj fel, hétalvó!
Csinosítsd a pillantásod,
fényesítsd a mosolyod,
Esmeralda: nap-hold útján
selyemsárhajó...

Ketten mondják

- A lányok olyan utálatosok!
És mindig van valami nagy bajuk.
Titkolóznak, vihognak a világba.
Futok utánuk, s nem fordulnak hátra.

- A fiúk olyan utálatosok!
Cipőjük sáros, borzos a hajuk.
Máshová néznek, folyton verekednek,
s ha megcibáltak, nem vigasztalnak meg.

Harmadik az igazi

- Az én barátom a legizmosabb.
Válla acélos, termete sudár.
Ahová mondom, óriásit csap;
ha megsértettek, rémes bosszút áll!

- Az én barátom szépen hazudik,
észre sem veszik, hol szól igazat.
Hetet-havat összehord és akárkit
félrevezet: szolgái a szavak!

Az én barátom madarak barátja:
faházacskákat akaszt föl a fákra,
ott lakmároznak pintyek, cinegék...
Cserébe adják a füttyöt, zenét.

Olvasunk

Kecskegidám - rügyeket,
anyja - akáclevelet,
tarka macska - egeret,
csordapásztor - tehenet,
öreg néni - garasát,
dús rokona - aranyát,
borbély - bús szakállakat,
tar fejen a szálakat
olvassa, megolvassa:
erősen számon tartja.

Bátyám - messzi utazást,
öcsém - írott varázslást,
húgom - tündérszerelmet,
édesapám - híreket,
édesanyám - kalandot,

nagyanyám - szakácskönyvet,
nagyapám - történelmet
olvas; én mit olvassak!
Tévégombot koptassak?

Játékok

A barlangi medve
csigolyáját

egy mélytengeri hal zománcos
fogát

veszi, ablakba rakja.
Szemlélhetjük! Szemléljük.

András

a csontok és a közetek között
ingadozik.
Nem keres szavakat.

Férfiak kórusa

Ti borzosok és morcosok,
nyafogók és sóhajtozók,
ti feleselő harcosok,
ti mindentudó magolók,

ti mosolyokat viselők,
tíz körömmel verekedők,
ti büntetéstől rettegők,
ti törtetők, ti csörtetők,

ti száraz szarkafészkek!
Nélkülünk mit sem értek!
Meglocsolunk, mint az eső:
akinek nincs és nem is lesz
bajsa,

locsolásra jöjjön elő!
(S esze, haja holnap délig megnő...)

Vízbevető

- Állj ki a ház közepére,
mondd: *lúdgége, libagége!*
Felleg áztat réteket,
megöntözlek téged.

- Köszönöm a kedves szót,
vidd odébb a locsolód;
fuss, mint úton porkerék:
macska fűjtasson feléd!

Tavaszi tolvaj banda!

Nem haragszom a fácánokra, biz isten, nem! Pedig a frissen vetett zöldborsószemeimet kikapirgálták a kerítés mellől! De hát... biztosan kellett nekik a vitamin a hosszú tél után. Így borsóm zöld tollá, kék tollá, arany tollá változik rajtuk...

Üsse kavics; megbocsátok a csimasznak. Vagy inkább lótetű volt? (Laji szomszéd szerint az előbbi, Nemere szomszéd szerint pedig az utóbbi.) Tény az, hogy a paradicsompalántáimat valami talajlakó kegyetlenül elfűrészelte a gyökér és a szár között. Eleinte, megvallom, bántott a dolog. De hát a tücsök meg a bogár is élni akar, örülni a tavasznak. Ezért lakmározik a tilosban. No, ültethetek más palántát.

De hogy a dolmányos varjú nem barátom, az már halálbiztos! Tavalyi dióim közül hármát cserépbe ástam még a télen, időnként locsoltam, ahogy kell. Aztán tegnapelőtt elültettem őket a kertem végébe, mert három diófa, az már egy egész liget. Nagyon lestem a sarjasztó holnapot.

Csakhogy ez az elvarázsolt csirkefogó, ez a szárnyas tolvaj, no, ez a varjú idehuppan, és addig jön-megy a karmos lábaival, míg egyszer csak huss! Fel is röppen. Viszi a víz mellé! Áztatja, kopácsolja, feltöri! Né, lakmározza a drága diómat!

Szerencse, hogy egy csőrbe csak egy dió fér.

Nincs menekvés, tolvaj banda! Madárijesztőt eszkabálok!

-&-